

ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ОКРУГЛОМ СТОЛУ НА ТЕМУ ПОЛОЖАЈ СОЦИОЛОГИЈЕ У СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

У организацији Српског социолошког друштва и Удружења наставника социологије Војводине одржан је Округли сто на тему: Положај социологије у средњим школама. Скуп је одржан у суботу, 17. марта 2018. у Новом Саду, у просторијама Гимназије „Светозар Марковић”. Учесника је било 40, укључујући средњошколске професоре, универзитетске професоре (изузев са Одељења за социологију из Београда) и студенте социологије. На Округли сто су били позвани и представници Радне групе за израду реформе гимназијских програма при Министарству, као и представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, али се они нису одазвали позиву.

У уводном делу програма учесницима скупа су се обратили проф. др Јасмина Петровић, председница ССД-а, Зорана Матићевић, председник Секције наставника социологије ССД-а и Милан Станић, председник УНСВ-а.

У уводним излагањима наглашени су и основни разлози због којих је скуп организован:

– Неопходно је да се социологија као наука афирмише и да се ради више на томе да социолошка струка, која није препозната у правом смислу те речи, постане видљивија и заступљенија свуда, а пре свега у школским програмима. Илузорно је веровање да ће се наука која није на одговарајући начин представљена и заступљена у програмима средњих школа афирмисати кроз универзитетске програме. Под тим условима немогуће је подстакнути интересовање будућих студената за ову науку.

– Непосредан повод за окупљање је забринутост због предложених измена гимназијских програма које предвиђају спајање два наставна предмета (Социологија и Устав и права грађана) у један, као што је већ спроведено у средњим стручним школама. Већ се показало да овако осмишљен „хибридни” предмет генерише озбиљне проблеме: пре свега садржинске – изостаје знање из оба предмета, јер се фонд часова смањује а програмски садржаји из оба предмета се сабијају у тај смањени фонд часова; ученицима се ускраћује знање неопходно за полагање пријемних испита (право, социологија, општа култура и општа информисаност). Такође, тиме се директно утиче на статус социолога и

на популарност саме струке. Већ је уочен тренд смањивања броја уписаних студената, па се може очекивати, уколико се интерес струке не уважи, да се овај тренд настави.

Посебно је важно нагласити да ће се на овај начин, супротно прокламованим циљевима, исходима образовања и предвиђеним компетенцијама ученика, ученицима ускратити знања и вештине неопходне за активно и одговорно грађанство, па ће из школе излазити политички неписмени грађани.

Изабрана је радна група која ће представљати наставнике социологије пред институцијама надлежним за реформе школских програма. Радну групу ће чинити: проф. др Јасмина Петровић, Милан Станић, Зорана Матићевић, проф. др Срђан Шљукић, Митро Никола, а предложен је и проф. др Владимир Вулетић (није присуствовао скупу, остаје да прихвати да буде члан)¹. Радна група треба да заступа захтеве искристалисане током дискусије:

Противимо се спајању Социологије и Устава и права грађана у један наставни предмет.

Тражимо да се предмет зове Социологија.

Социологија је наставни предмет који се у гимназијама изучава у четвртој години – најкраћој школској години са најмањим фондом часова; треба да се учи у трећој години која оставља могућност да се више ученика заинтересује за ову науку, да више ученика пише матурски рад из социологије, одазове се на такмичење и сл. У четвртој разреду је врло тешко мотивисати ученике, они су већ изабрали будуће студије на основу онога што им је до тада већ понуђено кроз друге наставне предмете.

Тражимо да се акредитују стручни семинари.

Тражимо да се стручна удружења третирају као партнери у креирању школских програма и да учествујемо у одлучивању о њиховој садржини, циљевима и исходима образовања.

Тражимо да социолози буду стручни сарадници у школама.

Тражимо да се правилницима регулише које предмете могу предавати професори социологије, посебно се то односи на предвиђене изборне предмете.

У завршном делу скупа, предложено је да се сачини петиција за коју ће се тражити подршка колега и стручне јавности и да се следеће окупљање, како би било масовније, одржи у Београду у јуну месецу ове године, у сарадњи са Универзитетима у Београду, Новом Саду, Нишу и Косовској Митровици.

¹ Прихватио је чланство (напомена Редакције).

Фотографија 1: Округли сто о статусу Социологије као наставног предмета у средњим школама и гимназијама

INFORMATION ABOUT A ROUND TABLE ON THE ISSUE OF THE STATUS OF SOCIOLOGY IN SECONDARY SCHOOLS

(Translation In Extenso)

Serbian Sociological Association (SSD) and Association of Sociology Teachers of Vojvodina (UNSV¹) have organized a round table on the issue: The status of sociology in secondary schools. The convention took place on Saturday March 17, 2018 in Novi Sad, in “Svetozar Marković” gymnasium. There were 40 participants including secondary school teachers, university teachers (except from the Sociology Department from Belgrade) and sociology students. Also invited were representatives of the Ministry of Education, Science and Technological Development of Republic of Serbia as well as the Ministry’s Working group on reform of gymnasium curricula, but they did not show up.

In the introductory part of the program prof. Jasmina Petrović, president of SSD, Zorana Matićević, president of the SSD’s Section of sociology teachers, and Milan Stanić, president of UNSV have addressed the participants.

These three presenters have given the main reasons for having a gathering such as this:

- There is a necessity to promote sociology as a science and to do more on making sociological profession, so far not recognized in the real sense of the word profession, become more visible and present more widely, especially in the school curriculum. It would be misleading to believe that a science that is not adequately presented and popularised in secondary school curricula would achieve recognition through university programs. Under those conditions it is impossible to inspire interests for this science into the minds of future students.

- Direct reason for the gathering is a concern in relation to the proposed changes of the gymnasium curricula which assume a conflation of two teaching subjects (Sociology, and Constitution and civic rights) into one, as it was already done in other secondary schools branches. It is already obvious that in this way conceived “hybrid” subject generates serious problems: content related above all – missing knowledge from both subjects,

---

¹ Abbreviations are given in Serbian language

since the number of hours gets reduced and curricula of both subjects get compressed into that smaller number of hours; pupils get deprived of necessary knowledge for taking entry exams (law, sociology, general culture, and general knowledge). Also, in this way the status of sociologists and the prominence of the profession gets affected. A trend of declining number of new students has already been observed, and it can be expected, unless professional reasons get acknowledged, for this trend to continue.

It is particularly important to emphasise that in this way, contrary to proclaimed goals, results of education and intended competences of students, the students will be deprived of knowledge and skills required for active and responsible civic participation, while the school will be producing politically illiterate citizens.

A Working group has been set up to represent sociology teachers at the institutions responsible for reforms of school curricula. The Working group members are: prof. dr. Jasmina Petrović, Milan Stanić, Zorana Matiević, prof. dr Srđan Šljukić, Mitro Nikola, and also proposed is prof. dr Vladimir Vuletić (being absent he will need to confirm /accept the position)². The Working group should represent demands articulated during discussion:

We are opposed to the conflation of Sociology and Constituion and civic rights into one teaching subject.

We request the name of the subject to be Sociology.

Sociology is a teaching subject taught in gymnasiums in the fourth/final year – the shortest year with the smallest number of hours; it should be taught in the third year which allows for more pupils to develop interest in this science, where more students may decide to write the final paper in sociology, participate in a competition, etc. It is very hard to motivate pupils in the fourth year, given that they have already chosen what they want to study in the future based on what was offered to them up to that point through other subjects taught.

We demand accreditation for professional seminars.

We ask that professional associations get treated as partners in designing new school curricula and to participate in decision-making in regard to the content, goals and outcomes of education.

We ask for sociologists to have professional associates status in schools.

We ask that guide books regulate which subjects can be taught by sociologists, particularly in relation to foreseen non-compulsory subjects.

In the concluding part of the meeting a suggestion was made to create a petition in order to mobilise colleagues' and professional public's support, and that the next meeting in order to increase attendance, be held in Belgrade in June this year, in co-operation with universities of Belgrade, Novi Sad, Niš and Kosovska Mitrovica.

---

² He accepted membership (note from Editorial Board).

Photo 2: A round table on the issue of the status of Sociology
in Secondary schools